

Služba za reviziju finansijskog poslovanja

Na osnovu člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2007. GODINU STRANKE PENZIONERA-UMIROVLJENIKA BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-3409/08
Sarajevo, 27. marta 2009. godine

SADRŽAJ:

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE	5
Predmet revizije	5
Cilj revizije	5
Obim revizije	5
4. PRETHODNE REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1. NALAZI	6
5.2. PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine za 2007. godinu.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garancije da je stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Utvdili smo da Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu nije postupila u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine u 2007. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH je izvršila reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine za 2007. godinu.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00), članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i člana 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08).

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine je iskazala ukupne prihode u iznosu od 245.018,00 KM, čija struktura je data u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk.prih. %
1	Članarina	42.471,00	17,33%
2	Prilozi fizičkih lica	2.100,00	0,86%
3	Prilozi pravnih lica	550,00	0,22%
4	Prihodi od imovine	421,00	0,17%
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	1.870,00	0,76%
7	Prihodi iz budžeta	197.606,00	80,65%
	Ostali prihodi		0,00%
	Ukupni prihodi:	245.018,00	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 207.895,00 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je SP-U BiH.

Stranka je upisana u registar političkih organizacija pod brojem R-I-4/02. Posljednja registracija je izvršena 19.03.2007. godine u Općinskom sudu u Sarajevu pod brojem 065-0-Reg-07-000122. Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Azize Šaćirbegović br. 2.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godini ovlaštena lica za zastupanje stranke su: Isak Salko, predsjednik, Mehmed Nurkanović, zamjenik predsjednika, Vinko Pandža, predsjednik Glavnog odbora i Avdija Uzunović, zamjenik predsjednika Glavnog odbora. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu, broj: 065-0-Reg-08-00184-I od 30.06.2008. godine, kao ovlaštena lica za zastupanje i predstavljanje stranke u registar promjene lica ovlaštenih za zastupanje Stranke penzionera – umirovljenika Bosne i Hercegovine su upisani: Nurkanović Mehmed, predsjednik, Isak Salko, zamjenik predsjednika i Uzunović Avdija, podpredsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2007. godinu je Azijada Lagumdžija.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu, organizacionu strukturu Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine čine:

- Glavni odbor SP-U BiH Sarajevo,
- 9 kantonalnih odbora,
- 1 gradski odbor i 65 opštinskih odbora.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine za 2007. godinu i to sljedećih organizacionih dijelova:

- Glavni odbor SP-U BiH Sarajevo,
- Opštinski odbor SP-U BiH Grude, i
- Opštinski odbor SP-U BiH Bihać.

Cilj revizije je da revizoru omogući da izrazi mišljenje o tome da li je Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Obim revizije finansijskih izvještaja SP-U BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta i priloge fizičkih lica.

4. PRETHODNE REVIZIJE

Izvršen je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine za 2005. godinu i izdat izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije. Služba za reviziju je, takođe, izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu i izdala izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama da stranka treba da postupa u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu je stranci dostavljen nakon što je politička stranka Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijela godišnji finansijski izvještaj za 2007. godinu.

Nerealizovane preporuke

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2007. godinu, utvrđeno je da politička stranka nije ispoštovala preporuke koje su date u navedenim izvještajima. Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine je i u 2007. godini koristila prostorije Fonda PIO/MIO, što je suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine nije postupila u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.¹

Kantonalni odbori Stranke penzionera-umirovljenika BiH Zenica² i Sarajevo³ koriste, na osnovu ugovora i bez plaćanja naknade, poslovne prostorije površine 24,60 m² odnosno 45 m², koje su u vlasništvu Fonda PIO/MIO. Osim što je bez plaćanja zakupnine koristio poslovne prostorije Fonda PIO/MIO u Sarajevu, Kantonalni odbor Stranke penzionera-umirovljenika BiH nije plaćao ni troškove električne energije, vode i grijanja, čime je, takođe, primio prilog koji ja zabranjen članom 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu dopisa Stranke penzionera-umirovljenika BiH, utvrđeno je da stranka odnosno njeni odbori koriste bez naknade prostorije opštinskih organa uprave. Trinaest (13) opštinskih odbora koristi poslovne prostorije opština i to: Novi grad, Stari grad, Centar, Novo Sarajevo, Zavidovići, Visoko, Breza, Kakanj, Tešanj, Bosanska Krupa, Jablanica, Glamoč i Tuzla, i Kantonalni odbor Tuzla.

Korištenjem poslovnih prostorija u vlasništvu opština i Fonda PIO/MIO bez plaćanja, stranka je postupila suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Osim navedenog, Stranka penzionera-umirovljenika BiH je primila prilog pravnog lica „Komunalno“ JP d.o.o. Žepče, što je suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Naime, utvrđeno je da je OO SP-U BiH Žepče dana 19.12.2007. godine primio sredstva od ovog pravnog lica u iznosu od 200,00 KM. Takođe je utvrđeno da je politička stranka ova sredstva iskazala na obrascu 3-b (prilozi pravnih lica veći od 100,00 KM) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu.

b) Stranka je prekršila odredba člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Politička stranka nije vodila evidenciju o svojim prihodima i rashodima⁴ i godišnji finansijski izvještaj za 2007. godinu nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06).⁵

- Evidencije koje su vođene o prihodima i rashodima SP-U BiH u 2007. godini su nepotpune. Stranka penzionera-umirovljenika BiH nije vodila evidencije o prihodima i rashodima OO SP-U BiH Grude u poslovnim knjigama.
- Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine nije na obrascu 2 iskazala podatke o početnom stanju, prometu ulaza i izlaza, i stanju na dan 31.12.2007. godine transakcijskog

¹ Državni, entitetski i kantonalni organi, organi opštinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, preduzeća koja su po svojoj djelatnosti isključivo neprofitna, vjerske zajednice, kao i privredna udruženja u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke stranke.

² Ugovor o korištenju poslovne prostorije br. 1396/03 od 17.02.2003. godine.

³ Ugovor o zakupu poslovnog prostora br. 06/1-1079/07 od 30.07.2007. godine.

⁴ U skladu sa članom 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka političke stranke su obavezne voditi evidenciju o svojim prihodima i rashodima.

⁵ U skladu sa članom 11. stav (3) Zakona, do 31.03. naredne godine političke stranke podnose finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH. Forma finansijskih izvještaja je propisana Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06).

računa OO SP-U BiH Grude broj 3381402200394950, koji je otvoren u UniCredit Zagrebačkoj banci. Revizijom je utvrđeno da je OO SP-U BiH Grude po početnom stanju, tj. stanju na dan 19.07.2007. godine na transakcijskom računu imala sredstva u iznosu od 37,14 KM. Ukupan promet ulaza u 2007. godini je iznosio 800,99 KM, a promet izlaza 5,50 KM. Stanje na dan 31.12.2007. godine je iznosilo 832,63 KM.

- Stranka penzionera-umirovljenika BiH nije popunila obrazac prihoda iz budžeta u skladu sa članom 19. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. Stranka na obrascu 3. f (prihodi iz budžeta) nije navela prihode iz Budžeta Općine Grude. Naime, OO SP-U BiH Grude je dana 19.07.2007. godine iz Budžeta Općine Grude primio sredstva u iznosu od 800,00 KM.
- Uvidom u ugovor o zakupu poslovnih prostorija i glavnu knjigu Glavnog odbora Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine utvrđeno je da stranka u poslovnim knjigama nije iskazala troškove zakupa za poslovne prostorije u Travniku za period oktobar - decembar 2007. godine u ukupnom iznosu od 870,00 KM. Stranka je i u godišnjem finansijskom izvještaju za 2007. godinu troškove zakupa iskazala u manjem iznosu za 870,00 KM. Stranka nije iskazala ni obaveze prema dobavljaču po istom osnovu na obrascu 5 godišnjeg finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 23. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.
- Uvidom u poslovne knjige Glavnog odbora SP-U BiH utvrđeno je da stranka nije pravilno iskazala troškove po kontima na obrascima godišnjeg finansijskog izvještaja. Stranka je iskazala ukupne troškove u iznosu od 27.028,77 KM, što odgovara podacima iskazanim u poslovnim knjigama Glavnog odbora SP-U BiH. Međutim, raspored troškova na obrascu 4-1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) po vrstama troškova ne odgovara podacima na analitičkim kontima troškova. Na taj način, stranka je dva puta iskazala troškove zakupnine i to kao trošak zakupnine i u sumi materijalnih troškova, dok je ostale troškove iskazala umanjene za iznos zakupnine.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Stranci penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine da se pridržava odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da postupa u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i to:*
  - *da ne prima priloge koji su zabranjeni,*
  - *da vodi evidencije o svojim prihodima i rashodima, i*
  - *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*
- *da uspostavi odgovarajuće evidencije o uplatama sredstava iz budžeta u cilju što tačnijeg iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima;*

- *da ustroji upravljanje gotovinom putem blagajne i uvede obavezu vođenja blagajničkih izvještaja na dnevnom nivou uz obavezne priloge (nalog uplate i nalog isplate; dokumenta na osnovu kojih se vrše isplate putem blagajne). Poslovanje blagajne treba urediti tako da se razgraniče dužnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine uz prethodno definisanje visine blagajničkog maksimuma⁶.*

KOMENTAR

U ostavljenom roku, Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine se nije očitovala na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2007. godinu.

Zahvaljujemo se ovlaštenoj osobi za finansijske izvještaje Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine na dobroj i korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Mr. Hasida Gušić, šef Službe

Sanja Čabrilo, revizor

Željko Bakalar, pomoćnik revizora

---

⁶ Uvidom u dokumentaciju odbora čiji su izvještaji bili predmet revizije utvrđeno je da su blagajnički izvještaji sačinjavani mjesečno.